

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Februárius' 3-dikán, 1826.

Orosz Birodalom.

A' Petersburgban Dec. 26-kán eléfordult történetekről naponként többtöbb környülállások jönnek világ' elejébe, mellyek a' történet' többféleségéhez képepest annál jobban meglepik az Olvasó világ' figyelmit, mennél fontosabb tárgyak sugárlanak ki lassanként nagy zavarból. Ezen tárgynak legkissebb környülállásai méltók a' figyelmetes megolvastatásra.

A' többek között az itt következő magános levél is megérdemli a' figyelmet. Ez egy ott jelen volt szemmel látó tanúnak rajzolatjait foglalja magában ezen szörnyű vérontásokrol: — „

„A' Konstantin Nagy Hertzeg' thrónusára lett lépése már néhány napoktól fogva tudva vala a' fő városban, midőn azonközben közönségessé leve, hogy Miklós Cs. Nagy Herczeg Dec. 26-dikán a' Petersburgban örizeten lévő sergeket az eránta való hűségre meg akarja eskettetni. Azonban némelly figyelmetes emberek úgy beszéltek azon reggel, hogy néhány Testörző Regementek között nyughatatlankodás kezdené magát nyilatkoztatni; hogy ezek nem akarnának megesküdni; és hogy Konstantin Nagy Hertzeg'et akarnák a' magok' Uroknak esmerni. A' közönség is olly módon tekintette a' tárgyat, mint fontossága kívánta. Egyszersmind azt is beszéllették, hogy Miklós Császár azon napon ebéd után a' Császári Familia' hódulását és szerentsekívánását el akarja fogadni, 's e' meglévén, azután mint Császár magát

a' népnek a' folyasórol meg akarja mutatni, melynek hallására az Isák' piatzára sok népgyülekezett össze. Mindenek nyughatatlankodva várták a' Felségnek megjelenését.

„Három óra tájban nyughatatlan mozgás kezdte magát mutatni a' nép között; valami lármás dohogás vagy zúgás is kezdett hallattatni; de a' melynek az okát senki se tudta. Én néhány emberektől tudakozódtam, kik nekem azt felelték, hogy a' Testörző seregnek több Batalionai nem akarják letenni a' Miklós Császár eránt való hűség' hitét, 's a' mi több, hogy ugyan ezen Batalionok már a' Császári kastély felé is megindultak volna. Kevés szempillantatok múlva tiszteket láttunk sebes lófutásban a' kastély felé közelíteni; a' strázsákon álló katonaság össze kezdett seregleni, 's puskatöltéshoz fogott. Azonban a' dobok is megperdültek; a' bajonétok a' levegőben tsillámlottak, és a' katonaság' sűrű sorai megereztett zászlókkal közel gettek, mellyek között az ő formaruhájok' színéről észre lehetett venni, hogy a' Moskaui Regementből, a' Testörző Regementből, 's a' Tengeri Testörzők között való tsapatok találtattak; 's mint hogy a' Testörző Regementekben 25 esztendőkre van a' szolgálat' ideje határoztatva, gondólni lehet, hogy mind ezek a' legjobb erőben lévő emberek, 's háborukban szolgált és magokról nem keveset tartó katonák voltak légyen. A' jövetelben al-tisztek vezérellették őket, mártak az ő' komor tekintetek meszszirol mutatta, hogy semmi jám-

bor czélzással nem jelentek meg, annyival is inkább, hogy a' sergek mellett sok olly polgári ruhás embereket lehetett látni, kiket könnyű vala megismerni, hogy katonák volnának.

„A' kastély' strázsáji azonnal fegyvert kaptak és sort formáltak 's egy Adjutáns a' támodók' első sorához közelítvén, kérdezte: hogy mit keresnek ott? melyre egy öreg Káplár azt felelvén, hogy, hát az Úr kinek nevében intézi hozzánk ezen kérdést? — „A' Miklos Császár' nevében“ — így felelt az Adjutáns — „Nálunk csak egy Császár van“ így szollott a' Káplár — „Éljen Konstantin Császár!“ — melly szavaknak hallására egyszeriben Hurra Konsantin! kiáltozás töltötte-el a' levegőt — a' melly szempillantattól fogva legrettenetesebb ábrázatot vett fel ezen nagy piatz. A' pálinka által feltüzesült támodók puskájok' ágyával a' földet vervén, puskájok' töltéséhez fogtak a' nép pedig hátra kezdett a' zabolátlan katonaság mellől takarodni. Azonban alig teltek-el néhány rettenetes szempillantatok, hogy a' tolongó sokaság között néhány tollúbokrétás tisztek tola-
kodtak ló-hátakon, léptetve, előre. Mi azt kérdeztük bámulással egymástól, hogy valyon ki lehet az, a' ki egy illy feltüzesült katona sereg felé kszelíteni méréssel? talám volamellyik Császári Adjutáns akarja életének veszedelmeztetésével elejít venni a' támodásnak? Némellyek ágoskodva iparkodtak szemeikkel mintegy által furni a' sokaságot, hogy megláthassák, ki az a' tollúbokrétás tiszt? Végre utat nyitván néki a' nép, ekkor láttuk, hogy Miklos Császár maga áll előttünk. Az ő illy veszedelmes szempillantatban lett megjele-
nése még a' támodókat is meglepte. Láttuk, hogy beszéll valamit, de szavait a' nagy zúgás miatt nem hallhattuk. Talám olly szerentsés is lett volna, hogy letsendesítheti a' támodókat: csak a' lármázó kato-

naság mellé tolazkodott polgári ruhás tisztek újabban fel ne' tüzelték volna őket, 's új mérget ne öntöttek volna beléjük; melyet a' Császár látván, egy kevéssé hátra vonta magát a' kíséreihez.

„Már most egy hosszú fegyveres sor állott elé, 's ennek látására a' nép fére vonta magát. Ekkor ismét szép móddal próbálták a' tsendességet helyre állítani. Most Generális Miloradovits tette a' próbát. A' támodókhoz közelítvén beszélni kezdett hozzájuk, hanem midőn beszédközben ujával a' Császárra mutatván hátra felé tekintene, egy pistolylövés tétetett rá, a' melly halálos sebet ejtett rajta. Ezen boldogtalan lövés vala a' most következő szörnyű szomorújátékra való a' jeladás. A' rebellisek közönségesen puskatöltéshez fogtak; a' Császár eltávozott szokatlan Charakteri keménységgel a' maga megtévedett gyermekeitől. A' hűségben megmaradt katona tsapat, dob-pergetéssel előre nyomult, de még most csak bajonétjai által támodta-meg a' rebelliseket, mint hogy a' Császár még most se akarta megengedni a' rájoktüzelést.

„Ezen szempillantatban a' rebellisek is megperdítették dobjaikat, 's négy szegletű sort formáltak. E' vala a' rettentő szempillantat; a' sokaság, mint a' tsirkék szaladni kezdett minden felé, csak onnét kívánván szemlélője lenni a' verekedésnek, hova a' golyobisok el nem szolgálnának. A' hűséges tsapatok megindultak előfelé; ekkor a' négy szegletű sor tüzet adott; ezt követték a' hűségesek is; így történtek egymásután néhány Salve lövések szokott következással. Azonban az ágyuk' zörgése is jelentette magát, 's tíz minutumuk alig teltek benne, hogy meg töltve sorba állittatva voltak: de a' mellyeknek első kisüttetéssekre megváltoztatta a' négy szegletű sor a' tsatázás módját; rohanó lépésekkel nyomult elé az ágyuzókra, el akarván venni a' Testörzők' ágyujit. De

egyszerre sokan elhullván a' támadók köz-
sül, a' többek vissza vonták egy szoros
utzába magokat, reménlvén, hogy a' hely'
szük-vólta által oltalmaztatni fognak, de
e' sem oltalmazta-meg őket; ide is beszol-
gáltak az ágyuk, 's néhány lövések elegek
valának az ő telyes megfutamatásokra.
Most már lovasság indult kergetésekre, a'
melly mindeneket özsze vagdalt, kik a'
fegyvert azonnal el nem vetették.

A' Petersburgi Journál így irt Januáris
17-dikén: — „

„A' Dec. 26-dikán eléfordult történe-
tek szörnyítő özszeesküvést fedeztek-fel.
Ezt, az Orosz nevezetre érdemetlen em-
berek, homályban főzték. A' volt plánum-
jok, hogy a' Császári familiával együtt a'
tsendes polgárokat is özsze gyilkólják,
's minden vagyonaikat felprédálván, Fejet-
lenséget hozzanak-bé. Egy illy plánomot
ugyan egész kiterjedése szerint végre haj-
tani egy általjában lehetetlen lett volna:
hanem már tsak megpróbáltatása is vég-
hetetlen veszedelmeket szült volna; és ha
valaha a' keménység elmellőzhetetlennek
tartatható, ha valaha ő köz jó hamari
és fontos eszközöknek elővétettetésüket kí-
vánta, most ugyan szükségesekké tették
vala mind ezeket az eléfordult czélszók.
Az Országlószéket az a' vigasztaló remén-
ség táplálja, hogy a' kineveztetett Biztos-
ság nem soká végre fogja hajtani az ezen
rút özszeesküvés' tellyes felfedeztetésére
nézve el kezdett munkáját. Már jól esme-
ri a' veszedelmes Sektának minden titkait,
az özszeesküvés' tagjainak minden plánu-
mait, és mind ezeket, mihellyest az el-
kezdett per végre hajtatik, tellyesen a'
közönség' szeméi elibe fogja terjeszteni.

„Szerentsére az elfogattatott személ-
lyek között már néhány ártatlanok találtat-
ván, azonnal elbótsáttattak; néhány még
n agyon fiatal emberek rá engedték vala

ugyan vétettetni magokat, hogy a' vesze-
delmes Sektába be álljanak, a' nélkül,
hogy ennek czélszói felől tudósítatva let-
tek volna, 's veszedelmes gondolatlansá-
gaiknak következéseit esmerték volna. De
már most jól veszik eszekbe, hogy melly
rettentő örvénynek szélére vezettettek vala,
's leggyötrelmesebb lelkesmereti mardosás
kinozza őket. Találtatnak néhány olyanok
is az özszeesküdtek között, kik ugyan már
nem tagjai ezen Sektának, de még is olly
menthetetlen módon viselték magokat ezen
támadás' alkalmatosságával, hogy az em-
lített Sektának előttök esmeres undóritó
czélszóit előre fel nem fedezték.

„A' mi a' nagy és fő bűnösöket illeti,
ezeknek megbüntettetése által, kevés idő
alatt kielégittetést fognak a' Nemzet és a'
Birodalom kapni.“

Igen nyilvánosságosan kimutatja a' jó és
nagy szívűséget a' következő írás, mel-
lyet Miklós Császár mindjárt a' Milo-
radovits megsebesedése után ő hoz-
zá irt: — „

„Barátom, kedves Miloradovits
Mihály! Isten jutalmaztasson-meg téged
azért, a' mit érettem tselekedtél. Bíz Istenre
magadat, mint én is ő-benne hely-
heztetem telyes bizodalommat. Nem fogja
ő az én barátomat töllem elragadni. Ha
szivem' hajlandóságát követhetném, eddig
már nállad volnék: de eltartóztatnak fog-
lalatosságaim. A' mai nap nékem nagyon
terhes nap: de van nékem még is valami
vigasztalásom, melyhez semmi nem hason-
lit: ez az, hogy én benned és az egész
népben barátomat 's gyermekeimet esmé-
rem. Adjon a' jó Isten nékem erőt arra,
hogy ezt megjutalmaztathassam; erre fo-
gom szentelni egész éltemet.“

A m é r i k a.

Az Észak-Amerikai Nemzeti Intelli-
gencia nevű Ujság jelenti, hogy mint

Ők hitelesen hallják, az Országlószék Galatin és Krawford urokat nevezte-ki, hogy mint ezen Egyesült Státusok' Követjeik a' Panamai Közönséges Congresszuson megjelenjenek: hanem e' mellett azt is halljuk, hogy nagyon szoros utasítást szabott elejikke, hogy ott tsak mint tsupa úgy tanátslók viseljék magokat, és nyilvánossággal mutassák-ki, hogy azon Országlószék, a' melly őket oda küldötte, semmi olly lépést nem akar tenni, a' melly által vagy egyik vagy másik hadakozó rész eránt valamelly kedvezéssel viseltetne, melly által a' szoros neutralitást megsérthetné.

Buenos-Ayres és Brasilia.

A' La-Platai egyesült Státusok' külső dolgokra ügyelő Ministere illy hivatali jelentést küldött a' Brasiliai hasonló foglaltosságú Császári Ministerhez: —,

„Kinyilatkoztatja az alól írt, hogy a' Banda-Orientáli lakosok, minekutánna űk a' magok' tartományának szabadságát, melly a' Császári sergek által elvala foglaltatva, tulajdon erejek által vissza nyerték, és ott ezen tartománynak kormányoztatására jó rendben iévő Országlást állítottak-fel, űk már most mind azokat az Aktákat, mellyek által ezen tartománynak a' Braziliai Császársághoz való tsatoltatását végre akarták hajtani, nyilvánossággal semmiknek és semmit-érőknek lenni nyilatkoztatják, 's ezennel kihirdetik, hogy űk a' magok' tartományát, a' Banda-Orientált, a' La-Platai tartományokhoz vissza tsatólják, melyhez az régebben örök-ké is tartozott.

„A' La-Platai tartományok' Közönséges Congresszusa, melynek ezen nyilatkoztatás elejébe terjesztetett, a' nélkül, hogy igasságtalan ne legyen, meg nem tagadhathatja ezen tartomány' lakosaitól azt az igasságot, a' melly soha kétségbe nem hozattatott, és a'-nélkül, hogy igasságtala-

lan és oktalan lépést ne tegyen, meg nem engedheti, hogy ezen fegyverbe öltözködött, bátor, és a' maga szabadságának védelmeztetésére mindent elpróbálni kész nemzet a' bizontalan sórsra kitétetessék. Ezen okokra nézve jónak találta a' Congresszus, mult Oktober 25-dikén tartott ülésében meghatározni, hogy a' Buenos-Ayresi és Banda-Orientáli lakosoknak közönséges kívánságok szerént, a' Banda-Orientál a' Buenos-Ayresi Respublikához, a' melyhez törvényesen tartozik 's a' mellyel özsze tsatoltatni kíván, vissza tsatoltassék.

„Ezen nyilatkoztatáshoz képpest köteleztetik a' Platai tartományok' közép Országlószéke a' Banda-Orientál oltalmaztatására 's bátorságára minden kezében lévő módok és eszközök által gondoskodni 's kieszközleni, hogy azon két várak, mellyeknek a' Brasiliai sergek még birtokában vannak (Montevideó és Maldonado) minél elébb üressittessenek-ki. Azonban arra is meghatalmazta a' Congresszus az Országlószéket, hogy egyszersmind azt is nyilatkoztatassa-ki, hogy a' La-Platal Respublikát most is tsak az a' mérséklettség és egyenesség lelkesíti, melly az ő politikájának mindenkor tsapó-sinor gyanánt szolgált, abban, hogy a' Banda-Orientálnak Buenos-Ayreshez való visszatsatoltatását barátságos úton módon kieszközölhesse, 's a' többi. Költ Nov. 4-kén 1825-ben.

A' dolgoknak egymástól való függésére nézve jó leszen megjegyezni, hogy ezen nyilatkoztatást azután küldötte a' La-Platai Országlószék a' Brasiliaihoz, minekutánna a' Respublikai sergek a' Császáriakat kevés hetekkel az előtt megverték és elszélesztették, melly verekedésről illy tudósítást adtak ki Okt. 13-dikán Buenos-Ayresben: —,

„Banda-Orientál. Győzedelm Sarandi mellett. Tegnap (12-dikben) 2000 vällogatott lovasokból álló Brasiliai sc-

reg a' Sarandi partján az Oberst Manoel vezérlése alatt, egy hasonló számú fegyveres seregtől, mellyet vezérleni nékem vala szerentsém, megveretett és elszélesztett. Az ellenség heves tüzeléssel kezdte a' verekedést: én ellenben a' Patriotákkal, karabélyaikat vállaikra vetve tsupa kivont kardal tsaptam az ellenség' soraira, kik lovaikrol le hullni kezdvén, szörnyen megzavarodtak 's tellyesen elszéledtek. Több mint 4000 embert hagytak elhullva a' tsatázó mezőn; 470 köz embert és 50 tisztet elfogtunk, 's még most is fogdossuk össze az elszéledtettek. Közzülünk elestek 30 emberek és egy tiszt; sebet kaptak 70 emberek és 13 tisztek. Költ Okt. 13-kán. Aláírta: — „Lavalleja, Oberst.

B é c s.

*A' pénzfolyamat Februárius' 1-sőjén.
közép ár:*

A' Státus' 5 p. Centes Obligátzióji	92 1/16
Az 1820-béli sorsosok,	143 3/4
Az 1821-béli hasonlók,	121
Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 49 1/8 forinton keltek, mind C. ben	
A' Bankó Aktziák keltek 1155 2/5 for. C. pben.	
A' Császári és Hollandus Arany, 11 for.	

45. xr. V. Czédulában.

E' folyó hónapban, a' marhahusnak fontja 7 ezüst, vagy 17 1/2 kr. V. Cz. ban.

Magyar Ország.

Zágrábból írják, hogy új esztendő napján igen fényes pompával tartotta Nagy Mélt. Verhovác Maximilian, Zágrábi Püspök Ő Excellentiája Papságának Jubileumát. Ezen egyházi innepnek diszesítésére kiállottak Zágráb Királyi városának, és a' Káptalan városának fegyveres Polgárai, ugy Lespine Regementnek Vitézei, és a' 3 osztályonként ugyan annyi muzsika Kar hangjaival gyönyörködtették a' füleket. Mind a' városból, mind a' szomszédokból nagy sokaság gyült össze, úgy hogy a' Sz. Istvánnak nevére szentelt nagy Püspöki templom szűk volt.

9 órakor minden tornyokban meghúztak a' harangok, és mozsár ágyúkból többszöri lövések tétettek, mellyre a' Püspöki udvarból először a' gazdaságbeli Tisztek, azután az udvari szolgák, az ifju Papság, a' Vice-Esperestek a' templom felé indultak, 's ezen sorután gyalog hintóban vitetett Ő Excellentiája, 's mellette 4 Vice-Esperest menvén, kezével megillette a' hintót. Ezen menetelt a' népnek öröme, 's gyakor örvendező kiáltása tisztelte. A' templomban a' Nemes Káptalan által fogadtatván, olly számos egyházi szolgálatot tévő Fő Papok által késértetett az ol-tárhoz, hogy azon mind a' nép, mind maga a' Papság elérzékenyülve megindulna, és öröm könnyhullatásokra fakadna; mert többnyire mind idős egyházi Férjfiak valának, és kettő olyan, ki már ez előtt 10 esztendővel tartotta ugyan Papságának öröm-innepét. Az Isteni szolgálatot Ő Excellentiája a' Fő Pap a' Sz. Lélek segítségül hívásával kezdette; 's azután a' Jubileumi Misét folytatta, olly nyers hangon énekelvén, mintha 20 esztendővel ifjabb volna. A' Mise után Fő Tisztelendő Verhovác Jósef Kanonok rövid beszédet tartott a' néphez, 's elkészítette a' Bútsúval járó áldásnak elfogadására. Az áldás után a' pompás rend vissza tért a' Püspöki udvarba, 's az örvendező Fő Papot haza késéré. Azonban a' fő templomban az innephez alkalmaztatott prédikatio volt. A' Püspöki palotában 300 vendégre volt terítve; azon kívül a' P. Franciscanusoknál, Fr. Misericordianusoknál, és Ő Excellentiája' hugánál számosan megvendégeltettek. — Mellynek alkalmatosságával, minekutánna Ő Császári Királyi Felségének, az egész Felséges Austriai Háznak, és egyenként a' Fő Herczegeknek egészségéért, különösen a' Nádor-Ispányéért, és vele most egybe gyűlve lévő Ország Rendeiért, a' Pápaért, és Püspökökért, Horváth Ország Bánjáért és Fő

Commandánsért, a' Vármegyékért, és Végbelli Katonákért, 's minden közönséges Intézetekért a' poharak elkészöntettek. Az ebéd alatt csak nem 20-féle versezetek, u. m. Deák, Magyar, Német, és Horváth nyelven osztattak ki; estve pedig a' város ki volt világosítva.

Soltáról. Jan. 25-dik napján. Szomszédságunkban helyheztetett Egyháza nevű Tót helységnek Évangélikus lakosai igen szép és követésre méltó példáját adák a' megmagyarosodásnak. Ezen Helységnek lakosai, jól lehet eredetekre, és születésekre nézve mindnyájan Tótok, mindazonáltal most leg közelebb Tiszteletes Tudós Sárkány Sámuel, helybéli Evagy. Válásbeli Prédikátor Úr elejébe terjesztvén a' lakosoknak a' Magyar nyelvnek tsínosodását, az egész Hazában kedvező állapotját, és annak itt a' Magyar Hazában elkerülhetetlenül szükséges voltát, az egész Községet, melly mintegy 2 ezer lelkekből áll, arra bírta, hogy Tekintetes Bernátfalvi Földvály Pál, Decanális és Locális Inspector Úr jelenlétében magát a' Tiszteletes Urat mindnyájan egy akarattal megkérték, hogy ezután minden negyedik Vasárnap Magyar nyelven tartassék az Isteni tisztelet, sőt az Ecelésiabeli Protocollumot is Magyar nyelven írják.

Idé tesszük ezen nevezetes történetre nézve a' Pesti Ujságból a' következő észrevételeket: — „

Ezen Tót lakosoknak megmagyarosodásokra való vágyódások annál nagyobb ditséretet érdemel, mennél bizonyosabb az: hogy a' lakosok gyermekei a' Magyar nyelv megtanulása által az Ország' köz igazgatásával arányosabb culturára emelkedhetnek, és így tisztességesebb hivatalokra is juthatnak; mennél bizonyosabb az, hogy minden egygyes Polgárnak a' közönséges életben nagy könnyebbségére lesz, ha egy nyelv uralkodik a' mindennapi közösülésekben; mennél bizonyosabb

az, hogy minden népségek, mellyek ezen boldog földet lakják, méltán ditsőségnek tarthatják, ha a' nyelv által is a' fő Nemzettel szorosabban öszve kaptsoltnak, azon Nemzettel, mellytől veszi nevezetét a' Király, a' Korona, a' Törvény, menél bizonyosabb az, hogy a' Magyar Országban lakozó sokféle népeknek nyelvei távúlról sem közelítenek azon tökéletességhez, mellyre a' Magyar nyelv eljutott, 's ők, nyelveiken olly sokféle, és olly tulajdon munkákat nem mutathatnak, mint a' Magyar; végre mennél bizonyosabb az, hogy 900 esztendőök óta a' Magyar, uralkodó nemzet lévén, itten soha semmi más népségek nem uralkodtak, sem tulajdon Királyok nem volt, és így most az okosság kívánja, hogy magokat a' Fő Nemzettel egygyesítsék. — A' Magyarok' jó Istene segíttse szándékjokat, és éleszsen ezeknek példájokra több hasonló Helységeknek szíveikben megmagyarosodásra lángoló tüzet !!!“

Végzete a' 9-dik számú M. Kurírban felbe maradt Felírásnak: —

Azomban, mivel bizonyos, hogy az egyes személyekre teendő tereh-mértéke az illető Törvényhatóságokra vetett mennyiség fel osztásából származik, 's annál nál fogva azt türhetőbbé tenni nem lehet, ha csak a' felettebb megterheltt Törvényhatóságokon nem könnyítették: ennél fogva az Országos öszveírás igen szükséges voltát nem tagadhatjuk; és hogy ezt mentől előbb el lehessen kezdeni, Felségednek esedezünk, méltóztassék az 1802. esztendei September 7. eleibe terjesztett Javallatra, akkoron a' tárgy' fontossága, 's az Ország-Gyülésének végéhez közelgetése miatt, a' közelebbi Ország-Gyülésére halasztott kegyelmes Válaszszát kegyesen kiadni; egyszersmind pedig, a' mennyiben a' Katonai Regulamentumot illető Javal-

latra nézve, az abban munkálódó küldöttség a' Katonai Rendel, annak akadályai miatt, nem értekezhetett; közöltetvén már az említett Katonai Rendel minden Írások, méltóztassék kegyelmesen Rendelést tenni, hogy annak részéről bizonyos személyek szükséges útasítással neveztesse ki, kikkel ezen Tárgy eránt értekezni lehessen.

Az Urbariumot, Kereskedést, Tudományos és Egyházi dolgokat, a' köz igazgatást, és a' sérelmeket illető munkák felvételét, alázatos vélekedésünk szerént semmi nem gátolja.

A' mi a' Bányászi dolgokat illeti: mivel az, ezen tárgyban készült munka mint az azt vizsgáló küldöttségnek ide tsatolt Jelentéséből értjük, tetemes hibákról és fogyatkozásokról jegyeztetne meg, 's ezért mi, ezeknek még a' folyó Ország Gyűlése alatt leendő ki pótolására, Felséged megegyezésével új Országos küldöttséget kívánunk nevezni; hogy ezen minden tekintetben fontos tárgynak elintézése, valami módon fenn ne akadjenk: esedezünk Felségednek, méltóztassék kegyesen megparantsolni, hogy a' Királyi Kamara emberei közül küldöttségünkhöz járulandó Tagok a' munkálódás' határ napjáról tudósíttatván az Ország - Gyűlésének helyére rendeltessenek.

Hogy pedig ezekkel minden előforduló kérdéseket, és minden környülállásokat tellyes tanusággal meg fontolhasson a' mi küldöttségünk, alázatossan jelentjük, hogy mi arról is gondoskodtunk, hogy ezen Tárgynak küldöttségi megvizsgálására, az Ország minden részeiből, valahol a' Bányászat folytattatik, ahoz fundamentomosan értő Bányás Birtokosok is, még pedig elegendő, és egyenlő számmal hívatassanak meg, olly módon, hogy mind ezeknek, mind a' Kamara Embereinek tsupa javalló szavok legyen.

Mivel pedig megvolnánk arról győzetve, hogy Felséged közhasznú szándékával, nem tsak megegyezzenek, de azon nagy jó teteményjének, mellyel a' Magyar Népet a' belső kormány javítása által boldogítani kívánja, béfejezéséül is szolgáljon, ha midőn a' köz Igazgatás minden részei, mind inkább az Országos alkotmány' lelkéhez alkalmaztatódnak, a' Törvényhozás' gondoskodása, a' Magyar Királyi Kamarára is a' Törvények értelmében ki terjesztetik, ezen észre vételtől indíttatván azért is alázatosan könyörgünk Felségednek, méltóztassék említett Királyi Kamarájának kegyelmesen meghagyni, hogy a' mostani Ország Gyűlésének adja bé a' maga utasítását, a' Törvények végre hajtását, 's a' Törvény által az ő hathatósága alá, 's kötelességei közé számlált tárgyakat illető pontokra nézve; nekünk pedig méltóztassék Felséged kegyelmesen megengedni, hogy a' midőn a' köz igazgatást illető Tanátskozásinkban, a' Dicastériumok el rendelése következik, a' Királyi Kamara Utasítását is megvizsgálhassuk, 's a' mit annak Tárgyai között ne talán javítani, vagy a' Felséged' és az Ország Lakosinak hasznára módosítani valónak találunk, Felséges Rendelése alá botsájhassuk.

Noha pedig álhatatosan feltettük magunkba, hogy minden az előszámlált tárgyakban készült és az 1790/1-dik eszten-dei 67-dik Czikkely rendelése szerént az Ország - Gyűlési Tanátskozásra útasított küldöttségi munkákat, egyrül egyig felvegyünk; egyszer'smind tellyes bizodalommal reményljük, hogy Felséged kegyelmessége 's az Ország boldogságának megállapítására való hajlandósága ezen szándékunk elérésére módot fog szolgáltatni minékünk: mi mindazáltal a' különböző Tárgyak felvételében is bizonyos rendet szabni jónak találtuk; arra függesztvén

figyelmünket, hogy a' mellyek az egész Országnek, vagy a' nép számosabb részének javára tzeleznak, előbb vétessenek tanácskozásba, 's éppen ezen tekintetből, első helyre a' kereskedésbeli Tárgyat tettük, a' hozzá tartozó kereskedési Törvény-Könyvel együtt, mint a' mi az Ország előmenetelére, 's minden Lakossainak boldogíttására czéloz. Azután tettük az Urbarium', Adó, és Biztosságbeli Tárgyakat, mint a' mellyek a' népnek legszámosabb, és egyszer'smind szűkölködő részét illetik. Ezek után a) a' Törvénykezésbeli b) a' Tudományos Tárgyat, azokkal együtt, mellyek a' Könyvnyomtatás szabadságára tartoznak c) a' Bányásztsági Tárgyat, — olly megjegyzéssel, hogy ha a' kinevezendő küldöttség nem készül el a' pótolék munkával akkorára, midőn ezen Tárgyra kerül a' sor, (a' mit ugyan megtörténhetők nem vélünk, ha jókor hozzá fog a' munkához) mi ezen Tárgyat a' meglévő munka szerént, 's továbbad benyújtandó hasznavehető segéd eszközök mellett, tanácskozás alá vesszük, mind azért, mivel ez magában véve is igen fontos, mind pedig, hogy a' Bányásztsági szakadatlan panasza, az igazság szerént megnyugtathassanak; d) az Egyházi, és végre e) a' köz Igazgatásbeli munkát akarjuk elővenni. Többire az Ország' sérelmeit előadó munkára nézve alázatosan jelentjük, hogy ezen Tárgyban a' jelenvaló Ország-Gyűlése eleibe terjesztendő újabb sérelmek körül is, különös kiküldöttség dolgozik, melly a' maga munkája' fogamatját, akármelley időben Országos tanácskozás alá bocsájthatja, mi azonban, mihelyt az előbb kelő Tárgyakat alázatos Felirásunkban, mellyet kitelhető, és a' dolgok érdemivel megegyeztethető sietéssel kívánunk feladni, Felsőged kegyes szí-

ne eleibe terjesztettük, legottan az Országos kiküldöttségek munkáit, az Ország sullyaival öszve fogva szándékozunk megvizsgálni. Egyébb aránt:

Mivel a' Nemzet' méltóságára, díszére és boldogságára tartozik, 's Felsőged buzgó óhajtásainkra hajló akarattyanál fogva, a' Hazai Nyelv pallérozására fordított igyekezet 1791-dik esztendő óta, mindenkor oda intéztetik, hogy az az idő, és míveltség előhaladásával a' köz dolgok igazgatásába átaljában használtassék: mély alázatossággal esedezünk Felsőgednek, hogy azon Atyai hajlandóságához képest, mellyel hív Magyar Népe'nek, az Ősi Nemzeti Lélek fentartására, és a' Hazai Nyelv segítségével is leendő előmozdítására fordított igyekezetét, Felsőged Országlása alatt több rendben hozatott Törvényekkel eddig is ápolgatni méltóztatott, méltóztatassék most azon kívánságunkat bétellegesíteni, hogy már a' mostani Ország-Gyűlésén hozandó Törvények is, a' több Ország-Gyűlési Írások példájára egy oldalon Deák, másikon Magyar Nyelven íratassanak.

Közönségesen a' Nemzetnek ezen óhajtása, mellyet, ha Felsőged kegyelme befog töltetni, Királyi kegyelmének ezen díszes emlékét, még a' késő maradék is örök háládatossággal tisztelendi.

Mellyeket Felsőged legfelsőbb tekintete eleibe alázatosan terjesztvén, többire Császári Királyi kegyelmeibe Jobbágyi alázatossággal ajánlottak maradunk. Költt Szabad Királyi Posony Városában 1826-dik esztendei Boldog Aszszony Havának 20-dik napján tartatott Országos Ülésünk-ből, Császári Királyi Felsőgednek legalázatosabb Káplányai, Szolgáji, és örökös hűségű Jobbágyai, Magyar Országnek, és hozzá kapcsolott Részeknek Országossan öszvegyűltt Rendei.